

Motie Gooise Meren en Blaricum: **Stel naar de toekomst circulariteit centraal, niet de inzameling van PMD!**

De Algemene ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in (digitale) vergadering
bijeen op 16 juni 2021.

Constateernde dat:

1. VANG-doelstellingen voor een deel zijn opgegaan in het nieuwe beleid rond Circulaire Economie;
2. De in de afgelopen jaren gepresenteerde cijfers over de recycling van PMD – volgens onderzoek van WUR - drastisch naar beneden moeten worden bijgesteld (de gerapporteerde cijfers over recycling kwamen niet overeen met de praktijk).
3. In 2019 in de aanpassing van de Raamovereenkomst Verpakkingen (2013-2022) de VNG met het Afvalfonds is overeengekomen om de gecombineerde PMD-inzameling als uitgangspunt te hanteren.
4. De PMD-inzamelcombinatie centraal is komen te staan bij de wijze van vergoeden aan gemeenten, terwijl de hoogte van vergoeding ook op andere wijze dan door inzameling vastgesteld kan worden.
5. De kosten voor de burgers snel stijgen in zowel de fors oplopende afvalstoffenheffing als de doorberekening van evenzeer oplopende kosten die het verpakkend bedrijfsleven maakt uit hoofde van de producentenverantwoordelijkheid.
6. De kostenstijging voor burgers in grote lijnen als volgt nader geduid kan worden:
 - a) hogere kosten voor de gescheiden logistieke afvalketens (bijv.: PMD inzameling is per ton rond 4x duurder dan de inzameling van restafval)
 - b) doorberekende productkosten vanuit de producentenverantwoordelijkheid van het verpakkend bedrijfsleven: van circa €150 mln in 2015 naar €300 mln in 2021
 - c) afnemende kwaliteit van de gescheiden afvalstromen, terwijl het financiële risico sinds de aanpassing Raamovereenkomst Verpakkingen in 2019 door steeds hogere eisen deels is verlegd naar gemeenten (waarbij er een relatie is tussen de afnemende kwaliteit en de kilogramdoelstelling, en de invoering van Diftar-systemen en 'omgekeerd inzamelen')
 - d) de van rijkswege ingevoerde verhoging van de verbrandingsbelasting voor restafval van €13 naar €33 per ton (hetgeen een motivatie vormt voor de verwerkende industrie alternatieven te zoeken om onbruikbare gescheiden afvalstromen 'kwijt te raken' met het risico van milieuschade).
7. Het in veel gemeenten ingevoerde VANG-beleid heeft geleid tot oplopende kosten bij afnemende bruikbaarheid van gescheiden afvalstromen.

Overwegende dat:

8. Van de gemeentelijke doelstellingen, gericht op het verminderen van kilogrammen restafval bij huishoudens en de verhoging van de afvalscheiding, een stimulerend effect uitgaat voor alternatieve afval-categorieën naast het restafval, zonder dat dit de circulariteit noodzakelijkerwijs bevordert, en met een risico op milieuschade verderop in de keten.
9. De landelijke richtlijnen LAP-3 van het Ministerie van IenW niet voor niets de keuze voor gescheiden inzameling bij de bron afhankelijk stelt van de mate waarin bron-gescheiden afval leidt tot hergebruik als grondstof voor een functioneel vergelijkbaar product (meest recente tekst: 'leidt tot een grondstof op tenminste hetzelfde of vergelijkbaar niveau als de oorspronkelijke grondstof').
10. Deze bepaling (B3.2.1) mede bedoeld is om te voorkomen dat voor recycling onbruikbaar materiaal als het ware "gestort" wordt als vulmateriaal in nieuwe, inferieure toepassingen (bermpaaltjes, parkbankjes), waardoor in het geval van PMD meer plastic in het milieu blijft dan noodzakelijk.

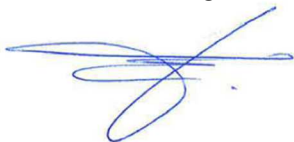
11. Gemeentelijk beleid naar burgers gericht op het beperken en beprijzen van restafval (Diftar-systemen) eraan voorbij gaat dat die burgers bij de aankoop van producten in redelijkheid niet altijd de keuze hebben om gehoor te geven aan het streven naar minder restafval en circulariteit.
12. Van de gescheiden inzameling van PMD in de afgelopen periode een nuttig effect is uitgegaan als het gaat om bewustwording, maar dat burgers zich inmiddels in toenemende mate bewust worden van wat er verderop daadwerkelijk in de afvalketen gebeurt.
13. De VNG in beleidsformulering zwaar leunt op de inbreng van de NVRD, terwijl de NVRD in de eerste plaats de belangen vertegenwoordigt van de afvalinzamel- en verwerkingsindustrie, en die belangen niet noodzakelijkerwijs overeenkomen met het publieke belang van een gebalanceerde afweging tussen milieurendement (winst voor klimaat en/of milieu), de kosten en de dienstverlening/de van burgers gevraagde inspanning.

Verzoekt het bestuur van de VNG:

- 1) Doelstellingen gericht op het beperken van de hoeveelheid restafval in kilogrammen en het verhogen van afvalscheiding - als doelen op zich van gemeentelijk afvalbeleid - los te laten nu gebleken is dat die doelstellingen ook kunnen aanzetten tot gescheiden afvalstromen (PMD, luiers) waarvan het milieu- en klimaatrendement onvoldoende is aangetoond, of zelfs contraproductief is, bij hogere kosten voor gemeenten en inspanningen van de burgers.
- 2) Alleen dan gescheiden inzameling bij de bron aan te moedigen naar gemeenten als in voldoende mate vaststaat dat daarmee een milieurendement kan worden geboekt dat de hogere kosten voor gemeenten en de inspanningen van burgers rechtvaardigt, of als daar wettelijk aanleiding toe is.
- 3) Onderzoek naar het milieurendement van gescheiden inzameling van verpakkingsmaterialen nadrukkelijk te betrekken bij de keuze wat als uitgangspunt zou moeten worden genomen bij een toekomstige herziening van de Ketenovereenkomst Verpakkingen.
- 4) In de ondersteuning van beleidsontwikkeling naar gemeenten het publieke belang van doelmatig afvalbeleid centraal te stellen en hierbij gepaste afstand te betrachten tot de afvalinzamel- en verwerkingsindustrie verenigd in belangenvereniging NVRD.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens het college van B & W van de gemeente Gooise Meren:

drs Han ter Heegde
Burgemeester

drs Barbara Boudewijnse
Wethouder (o.a. duurzaamheid)

Namens het college van B & W van de gemeente Blaricum:

mw. M.S. M. Klingenberg-Klinkhamer
Wethouder (o.a. duurzaamheid & milieu).